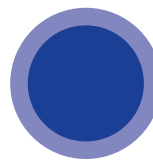

Letterkundig Museum

€ **2.220.000**
geadviseerd
subsidiebedrag

€ **2.892.732**
gevraagd
subsidiebedrag

De aanvraag is gebaseerd op artikel 3.23 van de Regeling op het specifiek cultuurbeleid.

Het Letterkundig Museum en Documentatiecentrum archiveert en presenteert literaire documenten en schrijversarchivalia vanaf 1750. Zwaartepunt van de collectie ligt bij de 20^e eeuw. De instelling voert twee merken: het Letterkundig Museum (voor volwassenen) en het Kinderboekenmuseum (voor kinderen). De missie van het Letterkundig Museum luidt: “Het Letterkundig Museum maakt de Nederlandse literatuur en het literair erfgoed vanaf 1750 toegankelijk, begrijpelijk en levend.”

De missie van het Kinderboekenmuseum luidt: “Het Kinderboekenmuseum wil kinderen uit alle lagen van de bevolking laten beleven hoe verrijkend verhalen zijn. Dit museum wil kinderen verhalen laten ontdekken, beleven en zelf laten maken.”

De instelling heeft een beheerovereenkomst.

Subsidieadvies

De Raad voor Cultuur adviseert Stichting Letterkundig Museum en Documentatiecentrum een subsidiebedrag van € 2.220.000 toe te kennen onder de hieronder beschreven voorwaarde.

Het Letterkundig Museum is op dit moment volgens de raad meer een documentatiecentrum met een publieksfunctie dan een museum. In de presentatie komt de link met maatschappelijke thema's onvoldoende tot uiting, waardoor de instelling geen museale invulling aan haar taak geeft. Anders ligt dit voor het Kinderboekenmuseum. Het presenteert een fantastische interactieve tentoonstelling, waarbij het boek tot leven wordt gebracht en tegelijkertijd de waarde van lezen en voorlezen centraal wordt gesteld. De raad vindt dat belangrijk in een tijd waarin anal-fabetisme een actueel onderwerp is.

Op dit moment vindt de raad de museale taakuitvoering van het Letterkundig Museum niet sterk genoeg om een voortbestaan als zelfstandige instelling te rechtvaardigen. De raad ziet wel toekomst in een sterke samenwerking met het Museum Meermanno dat zich in hetzelfde domein beweegt. Daarmee kan volgens de raad de presentatiefunctie worden verbeterd.

De raad adviseert het Letterkundig Museum subsidie te verlenen in categorie drie van de rangorde, op voorwaarde dat het intensief gaat samenwerken met Museum Meermanno en deze musea gezamenlijk een nieuw activiteitenplan indienen (inclusief de inzet op de wetenschappelijke functie).

Omdat de raad uitgaat van verregaande samenwerking met Museum Meermanno, adviseert hij de instelling een subsidie toe te kennen ter hoogte van 75% van het richtbedrag.

Beoordeling

Kwaliteit

De collectie van het Letterkundig Museum is van hoog niveau en goed gedocumenteerd. De registratiegraad is 100%. De raad meent echter dat hier eerder sprake is van een archief dan een museale collectie. Het collectieprofiel is helder. De instelling onderhoudt goede relaties met Nederlandse auteurs, wat van belang is voor de collectieontwikkeling. Wel mist de raad een duidelijk verzamel- en afstotingsbeleid met bijbehorende criteria voor wat het Letterkundig Museum precies tot de Nederlandse literatuur rekent. Het activiteitenplan van het Letterkundig Museum is op onderdelen weinig concreet. De missie en visie van het Letterkundig Museum zijn algemeen geformuleerd. Daardoor is er weinig houvast voor de museale presentatie van het onderwerp. Op presentatiegebied is dan ook nog veel te verbeteren; de raad mist de link met actuele maatschappelijke thema's in de presentatie.

De raad vindt de invulling van de museale functie van het Letterkundig Museum voor volwassenen nu onvoldoende tot haar recht komen.

Het Kinderboekenmuseum heeft, in tegenstelling tot het Letterkundig Museum, een missie en een visie met een gerichte focus die goede aanknopingspunten bieden voor de museale presentatie. De missie en visie van het Kinderboekenmuseum zijn bovendien vertaald naar een sterk activiteitenplan. Een voorbeeld hiervan is de interactieve tentoonstelling van het Kinderboekenmuseum: het toont hoe het Kinderboekenmuseum zijn missie uitwerkt in zijn presentatiefunctie. Daarmee wordt het boek tot leven gewekt, en worden lezen en voorlezen als belangrijke waarden centraal gesteld. De raad vindt dat belangrijk in een tijd waarin analfabetisme een actueel onderwerp is.

De raad hecht grote waarde aan een museum voor geschreven media. Hij vindt daarom dat het Letterkundig Museum moet samenwerken met Museum Meermanno, eventueel in de vorm van een fusie. De raad verwacht dat die samenwerking een meerwaarde zal opleveren voor de presentatiefunctie, waardoor de museale taakuitvoering sterker wordt. Het Kinderboekenmuseum heeft al een sterke presentatie en moet volgens de raad een belangrijk onderdeel blijven in de nieuwe samenwerking.

De raad deelt het Letterkundig Museum daarom in de derde categorie van de rangorde in en adviseert het Letterkundig Museum om samen met Museum Meermanno een nieuw activiteitenplan te maken. Daarin moet ook de wetenschappelijke functie van het Letterkundig Museum verder worden uitgewerkt.^[35]

Publieksbereik

Het Letterkundig Museum verwacht in de komende periode een stijging van de bezoekersaantallen van 21.827 in 2010 naar 50.000 bezoekers in 2016. De raad vraagt zich af of een dergelijke hoge stijging realistisch is, met name wat betreft het museum voor volwassenen en de website betreft. Het publieksbeleid is behoudend geformuleerd en de vraag is of dit de groei van de bezoekersstroom ondersteunt.

De toekomstige plannen en samenwerkingsverbanden zijn globaal omschreven. Het aantal tentoonstellingen staat in verhouding tot de schaal van het museum. Draagvlak creëert het museum onder meer met een vriendenvereniging van 550 leden.

Cultureel ondernemerschap

De raad kan zich geen precies beeld vormen van de ontwikkeling in de baten-lastenstructuur omdat de cijfers, door de tijdelijke sluiting van het museum in verband met een verbouwing, niet onderling vergelijkbaar zijn. De financiële situatie van het museum lijkt stabiel en betrouwbaar. Het verdienmodel van het museum is echter onvoldoende robuust, omdat het museum te weinig inzet op andere strategieën dan inkomsten uit de entreegelden; bovendien heeft het geen strategie bij tegenvallende inkomsten. De raad vindt dat het museum ten opzichte van het verleden een verbeteringsslag heeft geleverd op het gebied van marketing. Het museum heeft een duidelijke visie op doelgroepen en het bereik ervan, maar heeft het marketingplan nog onvoldoende gekoppeld aan concrete doelstellingen. Daarnaast zou het museum zich sterker kunnen positioneren vanuit een nationale verantwoordelijkheid.

De raad mist een beschrijving van de governance-structuur in het activiteitenplan, vooral ook omdat de visitatiecommissie heeft aanbevolen de bestuursstructuur te veranderen.

Educatie

Het aantal schoolbezoekers was tot nu toe ruim onder het gemiddelde. Het Letterkundig Museum heeft wel de ambitie de schoolbezoeken van het primair onderwijs sterk te laten stijgen.

Het Letterkundig Museum voert volgens de raad een goed vormgegeven en uitgewerkt educatiebeleid, met duidelijke en uitgewerkte, inhoudelijke doelstellingen. Het heeft programma's voor primair onderwijs, voortgezet onderwijs en buitenschoolse educatie. Het betreft het onderwijs, via vriendscholen, bij de strategische richting van het educatiebeleid. Op basis van een evaluatie wordt het educatieve materiaal aangepast.

De educatieve functie van het Letterkundig Museum richt zich met name op Den Haag; ook de samenwerkingsverbanden zijn vooral lokaal.

(Inter)nationaal belang

De raad vindt het van essentieel nationaal belang dat het literaire erfgoed wordt bewaard en gedocumenteerd. Het Letterkundig Museum opereert niet internationaal en heeft geen beleid dat is gericht op internationale samenwerking.

Wetenschappelijke functie

Het Letterkundig Museum heeft een wetenschappelijke functie toegewezen gekregen. De raad verwacht van een dergelijk museum niet alleen uitgewerkt en structureel wetenschappelijk beleid, maar ook samenhang tussen dat beleid en de missie en visie. Dat ziet de raad nog niet terug in het activiteitenplan van het Letterkundig Museum. In het nieuwe plan moet deze functie nog worden uitgewerkt.